

Секція 2

ОПОДАТКУВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

ПОДАТКОВИЙ КОНСАЛТИНГ В УКРАЇНІ

Андрейків Т.Я., канд. екон. наук, доц.
Львівський торговельно-економічний університет

На ринку консультаційних послуг новим та перспективним видом консалтингу є надання консультацій у сфері оподаткування. Даний вид консалтингу є актуальним, оскільки юридичні та фізичні особи через складність, мінливість та неоднозначність податкового законодавства не завжди спроможні вірно побудувати власну податкову стратегію. Серед основних недоліків податкового законодавства України є його нестабільність. Зміни, що вносяться до законів України з питань оподаткування, досить часто спричиняють нові проблеми. Постійні нововведення у нормативно - правовій базі не відповідають принципам стабільності та доступності, а множинність й неузгодженість нормативних актів роблять податкове законодавство незрозумілим для пересічного громадянина, знижують привабливість національної економіки для іноземного інвестора. Іншою важливою проблемою законодавства України у сфері оподаткування є колізії та суперечності, що існують між законами та підзаконними нормативно-правовими актами, а додаткові приписи, інструкції, роз'яснення, узгодження тощо ускладнюють податковий процес та порушують принципи загальності та рівності усіх платників податків. Таким чином, актуальність податкового консалтингу в Україні пов'язана з високою динамікою змін у податковому законодавстві. Окрім цього, необхідність участі фахівця, що кваліфікується на податкових правовідносинах, на кожному етапі взаємодії з податковими органами зумовлена, зокрема, багатогранністю та різноманіттям спірних питань, а також, неоднозначним трактуванням представниками фіскальних служб норм податкового законодавства. За таких умов суттєву допомогу можуть запропонувати професіонали – податкові консультанти.

Податковий консалтинг як вид діяльності виник у світі в 1960 роки. Характерною особливістю його на етапі становлення було активне впровадження в управлінський консалтинг великих аудиторських фірм, які сформували вектор розвитку податкового консалтингу. Зарубіжний досвід показує, що податкове консультування є для суспільного життя важливою сферою діяльності. У більшості країн світу правові норми, що регулюють діяльність податкових консультантів, вимагають професійної підготовки і підтвердження права на надання послуг з податкового консультування (Німеччина, Великобританія, Франція, Австрія, Чеська Республіка, Польща, Словаччина), а в деяких країнах передбачається ліцензування цієї діяльності (Німеччина, Австралія) [3, с.88-95].

В Україні податковий консалтинг почав розвиватися разом з ускладненням податкової системи, тобто з часів незалежності України. Передумовами виникнення податкового консалтингу в Україні є такі чинники: складність податкової системи України; часті зміни податкового законодавства; суперечливість та неоднозначне трактування окремих його норм; значний вплив податків на фінансовий результат юридичних та фізичних осіб (податкові ризики).

Ринок податкового консалтингу в Україні розвивається достатньо стихійно, оскільки законодавчі основи для його здійснення проходять період становлення і розвитку, відповідно немає діючих актів, що регламентують цю діяльність. На сьогоднішній день регуляція в Україні саме податкового консалтингу як окремого професійного виду діяльності достатньо незначна. Законодавча база податкового консалтингу в Україні формується протягом багатьох років, про закон «Про податкове консультування» так і залишається законопроектом. Серед усіх нормативно-правових актів найбільшим діючим базисом в сфері податкового консультування виступає Податковий кодекс України.

Так, у Податковому кодексі України під податковим консультуванням розуміється допомога контролюючого органу конкретному платнику податків стосовно практичного використання конкретної норми закону або нормативно-правового акта з питань адміністрування нарахування та сплати податків чи зборів, контроль за справлянням яких покладено на такий контролюючий орган [2]. Зазначене визначення першочергово зосереджено на нормативних принципах та звуження кола податкових консультантів, проте часто у податковій практиці спостерігаються обставини, що потребують ситуативного підходу або звернення до інших фахівців.

Крім того, податкове консультування розглядають як різновид професійної діяльності, яка націлена на співпрацю фахівця з питань оподаткування та клієнта щодо врегулювання різнобічних аспектів

податкової політики, що передбачає пошук оптимальних варіантів та гарантує законність їх реалізації.

Зміст податкового консультування полягає в здійсненні діяльності з [1]:

- надання консультаційних послуг фізичним і юридичним особам, незалежно від форм власності та організаційно-правових форм з питань визначення та реалізації їх прав та обов'язків як платників податків і зборів, застосування законодавства щодо податків і зборів;

- надання необхідних рекомендацій стосовно визначення бази оподаткування, розрахунку податків і зборів, використання пільг окремими платниками податків і зборів відповідно до чинного законодавства, дотримання встановленого порядку нарахування та сплати податків і зборів, розробки варіантів організації оподаткування стосовно специфіки діяльності юридичних та фізичних осіб;

- інформування про зміни в законодавстві щодо податків і зборів; надання роз'яснень відносно практичного застосування відповідних законодавчих та нормативно-правових актів;

- сприяння правильному нарахуванню та повній сплаті податків і зборів, здійснення моніторингу змін у відповідному законодавстві;

- ведення податкового обліку та складання податкової звітності;

- представництва інтересів юридичних та фізичних осіб в органах, що здійснюють контроль за нарахуванням та сплатою податків і зборів, та судових органах;

- проведення перевірки податкового обліку платників податків і зборів на відповідність чинному податковому законодавству та виконання завдання з надання впевненості відносно податкової звітності на замовлення платників податків у відповідності до норм і правил податкового консультування.

Метою податкового консультування є сприяння підготовці кваліфікованих спеціалістів, які володіють новим управлінським мисленням і знанням того, як залежно від ситуації надати ефективну податкову консультацію використовуючи працю, інтелект, мотиви поведінки людей і специфіку податкового законодавства.

Роль податкового консультування виявляється в результатах виконання його основних функцій, які тісно взаємопов'язані із характером завдань. В контексті цього, до функцій податкового консультування відносяться такі:

- інформування платників податків і податкових агентів;

- підтримка прийняття управлінських рішень з окремих податкових питань;

- підтримка прийняття комплексу управлінських рішень, спрямованих на вирішення проблемних і конфліктних ситуацій;
- аутсорсинг комплексних завдань, пов'язаних з обліком та звітністю тощо.

Отже, податкове консультування є необхідною частиною ділової інфраструктури, важливим джерелом конкурентоспроможності бізнесу, а також специфічним чинником активізації наповнення бюджетних ресурсів. Вітчизняний ринок послуг з податкового консультування має значні перспективи, тому розвиток податкового консультування є необхідним для налагодження партнерських відносин між фіскальними органами та суб'єктами оподаткування.

Інформаційні джерела:

1. Безпалько І. Р. Теоретико-методичні засади податкового консультування в Україні [Електронний ресурс] / І. Р. Безпалько. – Режим доступу: file:///C:/Users/USER/Downloads/efek_2015_11_71.pdf.
2. Податковий кодекс України: Закон України №2755-VI від 02.12.2010 р. [Електронний ресурс] // ВВР. – 2011. – №№13-17. – ст.112 – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2755-17>.
3. Ткачик Ф. П. Податкове консультування. Навчальний посібник / Ф.П. Ткачик – Тернопіль: Вектор, 2015. – 252 с.

БЮДЖЕТУВАННЯ ПОДАТКОВИХ РОЗРАХУНКІВ КОМЕРЦІЙНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ

Бакаляр Д.Г., гр. БЗ-19м

Науковий керівник – канд. екон. наук, проф. **Н.С. Акімова**
Харківський державний університет харчування та торгівлі

Бюджетування, будучи невід'ємною частиною управлінського обліку, відображає об'єкти обліку, в тому числі податкові розрахунки і зобов'язання, не ретроспективно, а перспективно для цілей контролю, прийняття управлінських рішень та забезпечення податкової безпеки економічного суб'єкта. З огляду на важливість контролю управління податковими розрахунками, ми вважаємо, що необхідним і обґрунтованим є формування самостійного бюджету – бюджету податкових зобов'язань.

Процес бюджетування податкових розрахунків з метою формування бюджетів (рис. 1) пропонуємо здійснювати виходячи не тільки з об'єктів оподаткування, які зазначені в ПК України, що є